

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ФОНДАЦИЯ “МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ” ЗА 2006 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ:

Изминалата 2006 година бе особено важна за развитието на Международна социална служба–България. Организацията приключи работата си по два основни проекта, свързани с развитието на нови за страната добри практики за работа с младежи от специализираните институции за деца и на нови тип социални услуги за деца и семейства.

През изминалата година, в качеството си на кореспондент в мрежата на международна социална служба, организацията разшири и подобри своята работа по международни казуси, касаещи съдбата на деца- български граждани, намиращи се в чужбина, оказали в рискови ситуации.

През 2006 г. МСС-България разшири партньорската си мрежа от НПО, държавни институции и местни власти на базата на споделяни общи идеи и приоритети за повишаване благосъстоянието на децата. Създадените добри партньорски отношения с общините бяха основата за утвърждаването на организацията като доставчик на социални услуги в общността за деца и семейства.

В процеса на изпълнение на дейностите по проектите, по които организацията работи през годината, членовете на екипа повишиха професионалната си компетентност по редица въпроси, свързани с благосъстоянието на децата чрез участие в обучения, работни срещи и конференции.

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА ПО ТЯХ:

През 2006 г. дейността на организацията е насочена основно в три направления:

I. Работа по проекти и утвърждаване на организацията като доставчик на социални услуги в общността за деца и семейства;

II. Работа в мрежата на Международни социални служби в качеството ѝ на кореспондент за разрешаване на трансгранични социални проблеми на български граждани и най-вече деца, които поради различни причини се намират във втора страна.

III. Участие в Конференции, междуведомствени работни групи и различни форуми за обсъждане и развиване на политиките за деца в страната.

I. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КАТО ДОСТАВЧИК НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА. РЕЗУЛТАТИ ЗА 2005.

1. „CLIP- Проект за социална интеграция и професионална реализация на младежите, напускащи ДОВДЛРГ”

На 31 декември 2006 г. с изтичане срока на действие на Меморандума за разбирателство между Българското и Швейцарското правителство (в сила от 11 ноември 2003г.) приключи най-големият проект на фондацията до този момент. Проектът се изпълняваше в три пилотни общини – Ловеч, Севлиево и В. Търново и обхваща 4 специализирани институции за деца от 7 до 18 години, които се намират в тях (за повече информация – вж. интернет сайта на МСС с адрес: www.mss-bg.org).

Основните направления в дейността за 2006 г. бяха насочени към:

1. ОБУЧЕНИЕ, КОНСУЛТИРАНЕ И ОКАЗВАНЕ НА ПОДКРЕПА НА ЕКИПИТЕ НА РАЗКРИТИТЕ В РАМКИТЕ НА ПРОЕКТА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА МЛАДЕЖИ, НАПУСНАЛИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ЗА ДЕЦА - ЗАЩИТЕНО ЖИЛИЩЕ И ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ.

В рамките на проекта МСС-България организира и проведе обучения на екипите на услугите съвместно с представители на ОЗД и домовете за деца в съответната община по темите: Превенция на проституцията и болестите предавани по полов път; „Трафик и кризисни интервенции”; Работа с непридружени малолетни в страните с ЕС; Работа с деца с противообществени прояви”, Психологическо консултиране – работа по случай – осиновени и осиновители; Работа с деца и семейства от ромската общност; Управление на социалните услуги и др.

Ежемесечно, експерти от фондацията консултираха екипа по услугите в трите общини относно методологията на работа и оказват подкрепа за установяване на връзки с различни институции на местно и централно ниво, имащи отношение към благосъстоянието на децата и младежите. Също така, ежемесечно, персоналетът на услугите в трите общини получаваше групова супервизия относно работата с основните целеви групи и не по-рядко от един път на три месеца – индивидуална супервизия по случай.

Основен акцент в работата на екипите от услугите за младежи бе поставен върху оказването на подкрепа и придружаване, при необходимост, на младежите, настанени в Защитените жилища за придобиване на умения за самостоятелен живот, намиране и установяване на постоянна работа, справяне с проблеми в трудовото ежедневие, агресията и нетолерантното отношение към съквартирантите. Дейността на консултативния център – ЦСРИ бе насочена и към подготовка на децата от ДОВДЛРГ в съответните общини за самостоятелен живот, участие в планирането на напускането на дома на младежите над 16 години, оказване на психологическа подкрепа на деца от дома, както и предоставяне на услуги с оглед осъществяване на мерки за закрила на ОЗД в подкрепа на деца в риск и техните семейства. С подкрепата на МСС-България стартираха и се проведеха кампании по превенция на насилието чрез провеждане на групова работа с ученици в средния и горен курс на училищата по темата.

За периода януари – декември 2006 г. през Защитените жилища на трите общини- В.Търново, Севлиево и Ловеч са преминали 40 младежи, които са напуснали институциите за деца, лишени от родителски грижи основно от горепосочените общини през 2006 г.. ЦСРИ е предоставил услуги по направления от ОЗД, МКБППМН, индивидуални заявки и заявки от учебни заведения на 250 деца и семейства. Чрез групова работа са обхванати 500 деца и младежи от ДОВДЛРГ и от училищата в съответната община.

2.ОРГАНИЗИРАНЕ НА ФОРУМИ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ПО ПРОЕКТА.

Едно от основните направления в работата на организацията през изминалата година бе организирането на форуми за представяне на резултатите от проекта и неговото популяризиране. За тази цел бе изработен документален филм за проекта, насочен основно към специалистите, работещи с децата от ДОВДЛРГ. Чрез средствата на визуалното изкуство и разказа на един от възпитаниците на Дома за деца, лишени от родителска грижи в град Севлиево бе представена концепцията, по която програмата е реализирана в България, както и постигнатите резултати. Филмът е дело на режисьора Мария Василева и фирма „ВГ Визия”. За представяне на концепцията бе изработена и специална брошура.

Представянето на проекта, както и постигнатите резултати, бе направено на няколко форума, предназначени за специалисти от ДСП и ДБТ от регионалните градове, както и пред директорите на всички ДОВДЛРГ за деца от 7 до 18 години в страната. Форуми бяха организирани в София и В. Търново, съответно за специалистите от Южна и Северна България в периода 15 април – 20 май 2006г. На всяка среща бе представяна концепцията и организацията на дейностите по проекта, както и постигнатите резултати. Особен интерес предизвика филмът и възможността на участниците да се срещнат и разговарят с специалисти от пилотните общини, участвали в реализацията на проекта. Общо във всички професионални срещи участваха над 100 човека.

В рамките на проекта през м. септември 2006 г. бе организирано работно посещение на екипа на МСС-България в Швейцария. Целта бе да се запознаят експертите от организацията със системата за закрила на детето на кантон Женева и да посетят различни услуги за деца и семейства. Бяха проведени срещи с представители на държавните институции, работещи по закрилата на детето -. Бяха посетени специализирана институция за деца от различна възрастова група, за деца с поведенчески и емоционални проблеми, кризисен център за деца, малък групов дом за младежи от 12 до 18 години- Женева, както и център за получаване на професионално ориентиране и предварителна професионална подготовка на кантон Женева.

3.ФИНАЛИЗИРАНЕ, ТЕСТВАНЕ И ПОДГОТОВКА ЗА ПЕЧАТ НА ПРОДУКТИТЕ ПО ПРОЕКТА - НАРЪЧНИК ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ОБУЧИТЕЛИ ЗА УМЕНИЯ ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН ЖИВОТ НА ДЕЦА ОТ ДОМОВЕТЕ ЗА ДЕЦА – 15-18 ГОДИНИ И РАБОТНА КНИЖКА ЗА МЛАДЕЖИ

Подготовката за издаване на двата основни продукта от проекта започна още в началото на 2006 г. Това бе съвместна работа на експертите от МСС-Швейцария и МСС-България. Наръчникът, както и Работната книжка за младежи, са

тествани от екипите на услугите за младежи в пилотните общини, след което текстът бе адаптиран и подготвен за печат. Наръчникът има 15 глави, разделени на три секции- I-вата секция дава базови знания относно развитието на младите хора, II-рата секция разглежда различни умения и задачи за развитие, които се поставят пред младежите, а III-тата- касае различни области, които професионалистите, работещи с младежи, трябва да познават. Към отделните глави на секциите има специално разработени задачи, които дават идея на професионалистите за начините и организацията на работа с оглед постигане на набелязаните цели във всяко направление на работата с младежите.

Работната книжка за младежите представя същите теми, но е предназначена за самостоятелна работа на младежите. С нея те могат да се подготвят за някои задачи, свързани със самостоятелния им живот след напускане на дома. Работната книжка може да се ползва и като допълнителен материал, когато се правят обучителните модули, като Наръчникът е основата за работа с тази книжка.

Получените добри резултати от изпълнението на проект КЛИП, бе базата за стартиране на преговори с външни донори за изпълнение на концепцията в други общини. Бе получено финансиране от фондация ОАК- Женева и от МСС-Швейцария за изпълнение на проекта под заглавието КЛИП 2 в общините Враца, Смолян и Пловдив. Официално проект КЛИП 2 започна да се изпълнява в горепосочените общини от 1 ноември 2006 и ще завърши на 31 декември 2008г.

От 1 юни 2006 г. след участие в конкурс за предоставяне от страна на община В. Търново управлението на социалната услуга „Защитено жилище за младежи, напуснали домовете за деца и в риск от общността”, МСС-България подписа Договор за управление на услугата за периода от две години. Конкурсът е част от проекта на общината за предоставяне управлението услугата на частен доставчик, финансиран от Counterpart International по програма на USAID за развитие на малки социални услуги.

В рамките на 2006 г. организацията насочи усилията си към точното прилагане на методологията на услугата, така както тя бе разработена в рамките на проект КЛИП, консултиране и супервизия на персонала. Екипът на услугата бе включен във всички обучения

За периода VI. – XII. 2006 г. в „Защитеното жилище” - гр. В. Търново бяха настанени 8 младежи – 5 момичета и 3 момчета, като за една от девойките това беше второ настаняване в ЗЖ. Всички те са напуснали Дома за деца, лишени от родителски грижи в Търново, като 6 от тях са настанени веднага след напускането на Дома, а двама – след известен период на самостоятелен живот в общността, поради изпадане в кризисна ситуация (липса на работа и квартира). Те са насочени към услугата от други нейни потребители.

Основните задачи пред екипа на услугата по отношение на младежите бяха:

- Развиване на умения за поддържане на домакинството и за разпределение на задълженията. Това се обуславя от факта, че младежите са живели в домове дълго време и нямат или имат недостатъчни познания и навици в тази област;

- организиране на ежедневието – най - вече във връзка с активното търсене на работа и поддържането на жилището;
- Опознаване на местните институции и търсене на подкрепа от тях за различни услуги и в трудни моменти;
- Овладяване на различни социални роли – на съквартиранти, работници, приятели, отношения с екипа на услугата;
- Развиване на умения за справяне с конфликти без използване на вербална и физическа агресия;
- Изграждане на трудови умения и навици, запознаване с правата и задълженията на работника, договаряне с работодател. Основната трудност тук бе липсата на дисциплинираност по отношение посещенията на работа и не винаги добрите взаимоотношения с работодателя;
- Изграждане на самоувереност;
- Запознаване с правата и задълженията на пациента, здравно осигуряване. Младежите, идващи от общността, обикновено са с прекратени здравноосигурителни права, тъй като поради непознаване на системата за здравно осигуряване не са внасяли осигуровките си;
- Създаване и поддържане на нови контакти и приятелства;
- Подкрепа при вземане на самостоятелни решения, поемане на инициатива и отговорност за собствения живот;
- Бюджетиране, особено за младежите, на които предстои напускане на ЗЖ и започване на самостоятелен живот в общността;
- Развитие на умения за отстояване на собствените права;
- спазване на правилата за живот в жилищните блокове, където се намират апартаментите, както и на Правилника за вътрешния ред на СУ „Защитено жилище”, което е сериозно предизвикателство поради разбирането на младежите за самостоятелността като липса на ограничения и свобода от съобразяване с чуждите нужди.

В края на 2006 г. в социалната услуга имаше 4 потребителя. Останалите 4 бяха напуснали, един – по собствено желание, поради предоставена възможност да живее в гр. София, а останалите трима бяха изведени и им бе прекратен договора за ползване на услугата поради системни нарушения на Правилника за вътрешния ред на услугата. За същия период 7 от потребителите са започнали работа, от тях – 2 души с граждански договор, трима – с трудов, и двама – без договор. Един от потребителите не е успял да се задържи на работа поради ниска самооценка и ниска активност при търсенето на трудова заетост.

* * *

2 . През 2006 г. МСС – България продължи работата по проект “Предоставяне на услуги в комплекса за социални услуги за деца и семейства в община Търговище”, който приключи на 30 септември 2006 г..

След приключване на проекта, МСС-България спечели обявения от община Търговище конкурс за предоставяне управлението на Комплекса на частен доставчик. **Организацията сключи Договор за управление на Комплекса за социални услуги**

за деца и семейства за периода от три години – от 1 октомври 2006 до 30 септември 2009г.

Основните направления в работата през 2006 г. бяха:

1. Предоставяне на услуги на деца и семейства.
2. Изпълнение на комуникационната стратегия за повишаване на обществената чувствителност към проблемите на децата и семействата в риск, за популяризиране на социалните услуги, предоставяни в комплекса и за въвличане на местната общественост за решаването им.
3. Повишаване на квалификацията на персонала и повишаване качеството на предоставяните услуги.

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ НА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА

Звено „Майка и бебе” -ЗМБ

ЗМБ е с капацитет 8 майки с техните деца, а продължителността на престоя е до 6 месеца.

През 2006 г. през него са преминали 12 майки с 18 деца. 7 от майките са настанени от ДСП– Търговище, 1 – от ДСП от община в област Търговище, и 3 – от общини извън област Търговище.

Освен подслон и предоставяне на условия за отглеждане на детето, майките получават специализирана помощ за изграждане и укрепване на емоционалната връзка с детето, за усвояване и подобряване на уменията за отглеждане на дете, както и за успешно интегриране в обществото /включително подкрепа за завършване на образованието, съдействие за намиране на работа и осигуряване на жилище/.

За правилното развитие и проследяване на здравословното състояние на децата в ЗМБ се осигуряват периодични прегледи и консултации с педиатър. Осигурен е достъп до образование на по-големите деца и им се оказва педагогическа и психологическа подкрепа.

Във връзка с работата по случаите са създадени много добри взаимоотношения със следните институции в Търговище: Д„СП ”, МБАЛ, ДБТ, НОИ, детски ясли, както и с различни специалисти в областта на здравеопазването - акушер – гинеколози, педиатри, зъболекари и други. В резултат от добрата междуинституционална работа всички майки получават детски добавки и майчинство, за три от ползвателките са осигурени квартири, две от тях са регистрирани в Д„ БТ ”, а едната майка завърши курс по готварство, като в момента е на стаж. За по-големите деца е осигурено посещението на детски ясли, детски градини и училище.

Екипът на ЗМБ съвместно с педагога на КСУ оказва съдействие пред училищните власти за подкрепа на желанието на две от майките за продължаване на образованието им и завършване на съответната учебна година, която са прекратили поради бременност. Чрез индивидуална работа с педагога, майките се подготвиха за изпитите по отделните учебни предмети, включени в рамките на индивидуалната им програма. Една от майките успешно завърши 10 клас, а другата - 9-ти.

До края на 2006 г. 8 ползвателки са напуснали ЗМБ. Една от тях бе пренасочена към ЗМБ в КСУ – София, за да може да ползва необходимите и терапевтични услуги, каквито липсват в Търговище. При 4 е осъществена напълно успешна превенция на

изоставянето и интеграция в обществото – майките живеят самостоятелно или при свои близки и полагат адекватни грижи за децата. В 2 от случаите е осъществена превенция на изоставянето, като е изградена връзка майка - дете, но социалната интеграция на двойката е неуспешна – на едната поради трудни жизнени обстоятелства, което наложи повторно настаняване на майката и детето в ЗМБ, а при другата се наложи настаняване на детето в ДМСГД.

Средният престой в ЗМБ е 5 месеца.

Няколко от бившите ползвателки на услугата ЗМБ продължиха да посещават комплекса и да поддържат връзки помежду си и с екипа на ЗМБ. Така по естествен начин си оформи Група за взаимна подкрепа, която служи като средство за обмен на информация и взаимопомощ за майките на деца в ранна възраст. Групата позволява бившите ползвателки на услугата, преодолели успешно трудностите, които са имали и са били риск за изоставяне на децата им, да оказват помощ на майките, които в момента в ЗМБ.

Център за обществена подкрепа - ЦОП

През годината ЦОП е работил по 191 случая с повече от 350 клиенти. По-голямата част от случаите/160/ са насочени с направления от ОЗД. Проведена е групова работа / групи по интереси, превенция на насилието, групи за взаимопомощ/ с около 500 деца.

Главната цел на работата в КСУДС е подкрепа на процеса на деинституционализация. В тази връзка основни направления в работата му са превенция на институционализацията и реинтеграция на децата.

През 2006 г. От ОЗД – Търговище са получени 9 направления по случаи на **превенция на изоставянето**. Основните дейности по тези случаи са свързани с оказване на съдействие на родителите за търсене и намиране на работа, за издаване на лични документи и получаване на помощи, за записване на децата в училище или детска градина. На някои от семействата в крайно тежко материално положение се направени дарения – храни или дрехи. Работата по тези случаи продължава и през 2007г.

През отчетния период в ЦОП е работено по 20 случая на **реинтеграция**, обхващащи 68 клиента. Всички случаи са насочени с направление от ОЗД – Търговище. Те включват както подготовка на децата и семействата за реинтеграция, така и оказване на подкрепа в слединтеграционния период.

В прединтеграционния период се подпомагат срещите между детето и семейството и възстановяването на връзката им. В слединтеграционния период се провеждат наблюдения в семейството на реинтегрираното дете, както и срещи с учителите и личните лекари, за да се установи дали родителите задоволяват потребностите на детето. Оказва се подкрепа на семейството за справяне с родителските задължения, както и на детето за успешна адаптация към семейството и училището.

През отчетния период е работено е по 28 случая **на семейно консултиране и подкрепа**. Работата е по посока повишаване на родителският капацитет на клиентите, мотивиране за започване на работа, подобряване на финансовото състояние на семействата. При нужда децата получават психологическа и педагогическа подкрепа.

Работа в ДОВДЛРГ. Работа с младежите с цел успешна социална интеграция и професионална реализация. Участие в изготвянето на индивидуални планове за грижи.

С оглед изпълнение на основната цел на Комплекса – деинституционализация, екипът на ЦОП започна работа в ДОВДЛРГ- Попово и ДОВДЛРГ - Омуртаг. Екипът оказва подкрепа на персонала за индивидуализиране на грижата, за разработване на плановете за грижа на всички настанени деца и за повишаване качеството на грижата, както и за подкрепа на младежите, на които предстои да напуснат институцията.

В двата дома благодарение на инициатива на КСУ и с активното участие на социални работници от ЦОП вече е въведена практиката за изготвяне и преразглеждане на индивидуални планове за грижа на децата. КСУ участва в актуализирането на плановете за грижи на 68 деца от двата дома. Във връзка с това са проведени срещи на екипа на ЦОП с екипите на двата дома. Започна съвместна работа по оценка на потребностите на децата и провеждане на мултидисциплинарни срещи за приемане на индивидуалните планове за грижи. До края на 2006 г. са изготвени планове на 19 деца, а работата по останалите продължава и през следващата година.

Продължава съвместната работа с двата дома за подобряване на социалната интеграция на децата. Деца от ДОВДЛРГ – гр. Попово и гр. Омуртаг взеха участие в новогодишния бал на децата с увреждания, проведен в КСУДС.

В ДОВДЛРГ – гр. Попово екипът на ЦОП работи и за подготовка за напускане на институцията на младежите, които завършват образованието си. Изготвени са планове за напускане на институцията, като младежите са консултирани по важни въпроси, свързани с жилищното устройване и намирането на работа.

През 2007 г. работата на КСУ в специализираните институции ще се разшири и ще обхване и останалите домове на територията на региона - ДДМУИ-Стража и ДМСГД – Търговище.

Услуги по осиновяване и приемна грижа

В община Търговище няма регистрирани кандидати за приемни семейства. За повишаване на интереса към приемната грижа беше проведена тримесечна информационна кампания. С оглед приемственост в работата на ОЗД и КСУДС, бяха използвани печатни материали на отдела по темата, които бяха разпространявани чрез каналите на печатните местни издания. Три пъти дневно, за период от два месеца по радио Търговище бе излъчван радиоклип, направен на базата на материали, разработени от ДАЗД. Бяха публикувани статии, обясняващи същността на приемната грижа. Въпреки проведената кампания не беше постигната основната цел – намиране на кандидати за приемни родители. не та си да повиши интереса на семейства от общността или на отделни лица, които да станат приемни родители. Информационната кампания ще бъде подновена през 2007 г., като ще се търсят нови форми за привличане и стимулиране на интерес в общността и ще се популяризира новата форма на професионална приемна грижа.

Като успех може да се посочи работата на КСУДС с една специфична група семейства от общността – кандидат-осиновителите и осиновителите. По данни на ОЗД,

в регистъра на кандидат-осиновителите от община Търговище са включени 14 лица и семейства. КСУДС успя да организира група за взаимопомощ по осиновяване, която включва 12 лица - кандидати за осиновители и осиновители. Целта на такива група е създаването на общност, която взаимно се подкрепя и подпомага, като по този начин се изгражда безопасна и сигурна среда за отглеждане и възпитание на осиновените деца, както и се подготвят родителите за най-добрия начин за съобщаване на „тайната на осиновяване”. Чрез тази група КСУДС иска да достигне до повече семейства на осиновители, да създаде среда на доверие, за да може повече такива семейства да ползват услугите по осиновяване, предлагани в Комплекса. Групата се среща ежемесечно, като по предложение на членовете ѝ на срещите се канят различни специалисти за обсъждане на поставени от тях специфични проблеми.

Едно от основните направления в работата на ЦОП е **превенцията на насилието.**

За първична превенция на насилието беше проведена **групова работа** в детски градини и училища с цел децата да се запознаят с различните видове на насилие и да се научат къде и как да сигнализират. В такива групови занимания през 2006 г. са обхванати над 300 деца, повечето от които в училищна възраст.

Към КСУ е разкрита **Гореща телефонна линия за деца, жертви на насилие**, която работи денонощно и се обслужва от служители на комплекса, обучени да приемат и отговарят на телефонни обаждания. Въпреки проведената информационна кампания, включваща разпространението на флайери, излъчването на радио-клип, провеждане на разяснителни кампании сред ученици и родители, за цялата година е регистрирано само едно обаждане на Горещата телефонна линия.

Работено е по 5 случая на деца, жертви на насилие, като е проведено консултиране и е оказана подкрепа на децата и техните семейства. Работата е в насока повишаване на родителския капацитет и справяне с агресията към децата. Извършва се социална, педагогическа и психологическа подкрепа на децата за справяне с травмата от изживяното насилие. Работи се по посока усвояване на социално приемливи модели на поведение от страна на родителите и децата. Извършват се наблюдения на семейството с цел предотвратяване на кризисни ситуации в отношенията им.

В **Кризисния център**, който функционира към ЦОП, през 2006 г. са преминали 24 деца, 21 от които са настанени от ОЗД и 3 – от Детска педагогическа стая.

Причините, поради които се е наложило кризисно настаняване са следните:

- насилие в семейството – при 9 случая
- криза в семейните отношения – 2 случая
- смърт или болест в семейството – 2 случая
- липса на подслон – 11 случая

В Кризисния център освен подслон и храна на децата се предоставят комплекс от услуги с оглед преодоляване на кризата и успешната реинтеграция в биологичното семейство и общността. Това включва оказване на емоционална и здравна рехабилитация и осигуряване на психологична подкрепа за преодоляване на травмата, консултиране и информиране, обучение в жизнено и социални умения в зависимост от възрастта на детето, работа за задоволяване на образователните потребности,

съдействие за реинтегриране в семейна среда или за настаняване извън биологичното семейство

Престоят на децата в КЦ е бил сравнителна краткотраен – за различните случаи варира от 3 дни до няколко седмици.

От децата, преминали през КЦ, 18 са реинтегрирани в биологичното или разширеното семейство, а за 6 се е наложило настаняване в специализирана институция. КСУДС продължава да предоставя услуги на тези деца по направления, издадени от ОЗД.

Превенция на отпадането от училище и превенция на противообществените прояви

През 2006 г. е работено по 15 случая на превенция на отпадането от училище и 12 случая на превенция на противообществените прояви. Работата по тези две направления се преплиташе, тъй като често проблемите са комплексни.

Освен с децата, се работи с родителите и разширеното семейство чрез консултиране, информиране и участие в програми за работа с родители на деца с проблемно поведение.

Сформирана е група за взаимопомощ „Деца помагат на деца”, в която се включват и деца с девиантно поведение.

Провежда се групова работа и в отделни класове по проблеми, заявени от класните ръководители.

Провежда се мобилна работа с цел идентифициране на деца, отпаднали или в риск от отпадане от училище в кв. „М.Малчев” – гр. Търговище и малки села от община Търговище, където преобладава население от високорискови общности. В резултат от това е направен анализ на причините за отпадане от училище.

Ефективната работа по проблемите на отпадналите или застрашени от отпадане от училище деца е невъзможна без партньорство с всички институции, които могат да спомогнат за това /РИО, ОЗД, Община Търговище, КСУДС, ДПС, МКБППМН, училищата и др./. За създаването на партньорска мрежа КСУ инициира среща с началника на РИО началника на ОЗД, директора на дирекция „Хуманитарни дейности” при общ. Търговище, представители на МСС и КСУ, на която беше представен анализа на причините за отпадане от училище и бяха планирани съвместни действия..

Изградени са добри партньорски отношения с МКБППМН и с педагогическите съветници в училищата.

През летните месеци бяха организирани групи по интереси с цел осмисляне на свободното време на децата и младежите. В тях участваха деца, както следва:

- Брейк – 16 деца;
- Самоотбрана – 14 деца;
- Приложни изкуства – 30 деца;
- Модерни танци – 22 деца.

Мобилна работа

Чрез мобилната социална работа се цели активно търсене и оказване на подкрепа на деца и семейства от високорискови общности в местата, където има струпване на такова население: жени с рискова бременност, деца на улицата, трайно отпаднали от училище деца и деца, които са в ситуация на социална изолация, както и на техните семейства.

Осъществяват се следните дейности:

- картографиране на районите с рисково население,
- достигане до потенциалните клиенти и установяване на контакт;
- директна работа с децата и семействата или сигнализиране на компетентните органи за установените проблеми- деца, отпаднали от училище, бременни в риск, деца с риск за здравето или живота им, др.

През 2006 г. период екипът по мобилна социална работа е извършил 16 обхода и е осъществил дейност на територията на 9 населени места в Община Търговище. При ежеседмичните обиколки по маршрути в общ. Търговище екипът на КСУДС провежда разговори с личните лекари по села, кметове и граждани, които споделят информация относно родители, които поради затрудненото си финансово и материално отношение имат желание да изоставят децата си. Екипът прави проверка на място, когато това е възможно.

В резултат от извършените обходи са идентифицирани деца, отпаднали или в риск от отпадане от училище, деца в риск от изоставяне, negliжиране и насилие, бременни в риск. След събиране на необходимата информация и документи са подадени сигнали в Отдел „Закрила на детето”. Осъществено е консултиране и насочване към институции на повече от 60 клиенти.

Дневен център за деца с увреждания - ДЦДУ

Въпреки, че ДЦДУ не е разкрит като самостоятелна услуга, а е ситуиран в ЦОП, на практика той функционира като напълно самостоятелно звено. След стартиране на услугите в Дневния център за деца с увреждания, броят на ползвателите му непрекъснато се увеличава.

През 2006 г. услуги в ДЦДУ са ползвали общо 88 клиента, от които 43 деца и 45 - членове на семействата им. 3 от децата са ползвали целодневна грижа, 18 – полудневна, и 22 деца – почасови услуги. При преобладаващата част от децата услугите се ползват за период 3 или над 3 месец, т.е. дългосрочно. Средната продължителност на ползване на услугите в ДЦДУ е 5 месеца.

С децата на целодневна грижа се работи за изпълнение на плановете за грижи, разработени след извършената мултидисциплинарна оценка на потребностите. С тях се извършват следните дейности:

- индивидуална работа /логопедична, рехабилитационна, психологическа, социална/
- групова работа с цел развитие на социалните умения, на уменията за работа в група, повишаване на самооценката, социално приемливо поведение
- приложни дейности;
- свободна игрова дейност
- спортни занимания
- работа със семействата на децата и психологично консултиране;

Децата на полудневна грижа посещават ДЦДУ 2 или 3 пъти седмично и ползват услугите на логопед, рехабилитатор, социален работник, психолог, медицинска сестра. За всяко от децата има изготвена индивидуална дневна програма, съобразена с неговите потребности, интереси, умения, способности. Родителите и близките на ползвателите получават всекидневно информация от социалните работници за ежедневната работа, която се извършва с децата в ДЦДУ, както и консултации относно социалното подпомагане.

Почасово са ползвали услуги 22 деца, разпределени както следва:

- логопедични услуги - 14
- рехабилитационни - 6

- психологическо консултиране - 2

Логопедът работи в следните насоки: развитие на фонематичния слух, артикулационна гимнастика, корекция на нарушеното звукопроизношение, преодоляване на аграматизма в речта.

Рехабилитационната работа цели подобряване координацията и движенията на крайниците, провеждане на ЛФК и психомоторни занимания, стимулиране на фината моторика.

Психологическото консултиране се извършва в зависимост от възникналите потребности на децата и техните семейства. В зависимост от случаите психологическата работа е насочена към повишаване концентрацията на вниманието, преодоляване на хиперактивността и други.

Екипът и родителите съвместно обсъждат изготвените оценки и планове за грижа на децата. Родителите и близките ежедневно се информират за работа, която се извършва с децата. Те също така получават консултации, насочени към процесите на интегриране в обществото на техните деца и консултации относно възможностите за социално подпомагане.

2.ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ КЪМ ПРОБЛЕМИТЕ НА ДЕЦАТА И СЕМЕЙСТВОТА В РИСК

За популяризиране на предлаганите услуги сред широката общественост-публикации в местния печат, предавания в местните и регионални електронни медии, пресконференция по повод откриването на КСУ, както и заключителна пресконференция при приключването на проекта. Срещи с представители на различни професионални групи, имащи отношение към проблемите на децата, кръгли маси и дискусии върху проблемите на закрилата на децата и развитието на социални услуги в региона. Особено внимание беше отделено на популяризиране на дейността на КСУ сред високорисковите общности, като за целта – местни лидери, мобилна работа

Проведени бяха две кампании – кампания против насилието и кампания за популяризиране на приемната грижа.

В рамките на кампанията против насилието, насочена както към обществеността като цяло, така и към деца от различни възрастови групи, бяха изработени и разпространени печатни и рекламни материали, по местното радио се излъчваше радио-клип, проведеха се конкурси за рисунка и есе на тема „Ти имаш право на детство без насилие“, проведе си групова работа в училища и детски градини. Бе проведена кампания за популяризиране на Горещата телефонна линия – чрез радио клипове и специално изработени за целта флаери. Последните бяха разпространявани чрез местни ежедневници и по време на групова работа в училищата по темата превенция на насилието.

За повишаване на интереса към приемната грижа беше проведена информационна кампания чрез разпространение на печатни информационни материали – диплянки, поредица от информационни материали в местната и регионална преса, излъчване на радио-клип. За съжаление кампанията не доведе до реални резултати.

3. ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА ПЕРСОНАЛА И ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ УСЛУГИ

МСС-България, в ролята си на водеща организация на консорциума по проекта, а впоследствие като доставчик на услугите, отдава изключително значение на работата по повишаване на квалификацията на персонала и по поддържане и подобряване на качеството на предоставяните услуги.

В началото на 2006 г. беше изпълнен изцяло предвиденият план за обучение, който включваше теми, разделени в три части- въвеждащо, базисно и специализирано обучение. След започване на работата по предоставяне на услугите и в резултат от извършената атестация на всички членове на персонала бяха идентифицирани потребности от допълнително обучение. На базата на идентифицираните потребности бяха проведени следните допълнителни обучения за екипа на КСУ:

- Качество на социалните услуги за деца и семейства
- Остойността на услугите
- Мобилна социална работа с рискови групи
- Качество на грижата в Кризисния център
- Подобряване качеството на институционалната грижа за деца и мястото на КСУ в този процес.
- Алтернативни подходи за работа с деца с противообществени прояви
- Във връзка с поет ангажимент към РДСП, МСС- България проведе едnodневно обучение за всички социални работници от ОЗД в региона върху “Развитие на детето. Оценка на потребностите и разработване на план за действие”. В резултат от проведеното обучение бе подоброено взаимодействието между КСУ и отделите за закрила на детето и се постигна договореност за съвместната работа при изготвяне на индивидуалните планове за грижи на децата в специализирани институции.

Отделни членове на екипа повишиха квалификацията си чрез участия в различни обучения: по социален мениджмънт; за оказване на психологическа помощ на деца, жертви на трафик; за създаване на система за наблюдение на детския труд.

След проведеното обучение върху качеството на услугите персоналетът беше консултиран за изграждане на вътрешна система за качество на услугите. Проведена беше вътрешна оценка на качеството и в резултат на това се разработи план за подобряване на предоставяните услуги.

През отчетния период МСС-България продължи да подпомага персонала за ефективна организация и качествено предоставяне на отделните услуги чрез консултации, методическо ръководство и супервизия.

Персоналетът получава периодично, два пъти месечно индивидуална и групова професионална супервизия както от експерти от МСС – България, така и от експерти от други организации с опит в предоставянето на услуги за деца и семейства.

В края на 6-ия месец от работата на КСУДС, бе направена атестация на всеки член на персонала по методика и форма, разработена от МСС. За всеки бяха посочвани както постигнатите успехи, така и идентифицираните проблеми в ежедневната работа и воденето на документацията и на тяхна база бяха набелязани конкретни цели за

постигане през периода до следващата оценка. Анализът на индивидуалните потребности от обучение и подкрепа очертаха задачите пред МСС-България, в областта на продължаващото обучение и квалификация, индивидуалната и групова супервизия.

В края на годината беше проведена повторна атестация на персонала, при която беше установено значително подобрене във воденето на документацията по отделните случаи, задълбочаване на знанията и повишаване на уменията за социална работа, както и повишаване инициативността на професионалистите за разширяване на обхвата на предлаганите услуги.

* * *

3. „Изграждане на Консултативен център за деца и семейства със социални проблеми”, община Лясковец” - юни 2006г.- юни 2007г. Конкурсът е част от проекта на общината за предоставяне управлението услугата на частен доставчик, финансиран от Counterpart International по програма на USAID за развитие на малки социални услуги.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

Разработване и предоставяне на социални услуги за деца и семейства в различните направления- превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции; Превенция на противообществените прояви на деца. Работа с деца с противообществени прояви и техните семейства; Превенция на насилието. Работа с деца, жертви на насилие и техните семейства; Превенция на отпадането от училище. Работа с деца, отпаднали от училище и техните семейства; Реинтеграция в семейна среда на деца, настанени в специализираните институции; Подкрепа и консултиране на семейства.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ:

Деца в риск и техните семейства, деца и семейства от общността

ДО КРАЯ НА 2006 Г. БЯХА ПОСТИГНАТИ СЛЕДНИТЕ РЕЗУЛТАТИ:

- 1. Набиране и подбор на персонала на Консултативния център по методология, която МСС-България прилага при всички конкурси за набиране на нов персонал.** От явилите се 19 кандидата за работа, бяха подбрани 2 – психолог и социален работник.
- 2. Подготовка за формиране на Партньорски съвет.** Бе направена подготовка за свикване на планирания в проекта Партньорски съвет. В тази връзка бяха проведени предварителни разговори и бяха изпратени покани към ръководствата на всички държавни институции на местно ниво, работещи по проблемите на децата и семействата, местната власт, както и на директори на училища с кратко обяснение на функциите на МСС- България като доставчик на услуги в КЦ и ролята на Партньорския съвет. На 6 ноеври 2006 г. в сградата на община Лясковец се проведе първата среща на Партньорския Съвет. Присъстваха представители на ДБТ, Община Лясковец, ДСП, представители на учебни заведения, екипа на КЦ и представители на МСС – България. На участниците бе представен кратък доклад за дейността на КЦ от стартирането на програмата до настоящия момент. Бяха споделени трудности и проблеми при работата с деца и техните семейства от ромски произход. На срещата представителите на

съответните институции споделиха своята готовност да сътрудничат на екипа на КЦ за търсене на съвместни решения по конкретните казуси.

3. Подготовка на Договор за съвместна работа с Дирекция “Социално подпомагане”. Бяха проведени многократни разговори с началника на ОЗД и директора на ДСП- Лясковец относно взаимодействието на МСС- България, съответно Консултативния Център, при предоставяне на социални услуги за деца и семейства. Бяха уточнени начините и сроковете за преглед на отделните случаи, по които се предоставят услуги, извън тези, регламентирани в Правилника за прилагане на ЗЗД. На 25 юли 2006 г. бе подписано **Споразумение** между МСС – България и ДСП – Лясковец. С оглед на настъпилите структурни промени в АСП и реструктурирането на ДСП – Лясковец в Отдел „Социална закрила,, споразумението бе актуализирано и на 6 ноември 2006 г. бе подписан **Договор за съвместна работа** между МСС – България и ДСП – Горна Оряховица.

4. Обучение на персонала. Бяха разгледани всички теми, предвидени в програмата. Екипът на КЦ премина практически стаж в действащи социални услуги в общността, разработени и управлявани от МСС – България : ЦСРИ – Севлиево и Велико Търново; Защитено жилище – Велико Търново. Бе проведен и едnodневен стаж в специализирана институция - “ Пеню и Мария Велкови “, гр. Велико Търново. Извън програмата екипът на КЦ взе участие и в специализирано обучение на тема: “ Превенция на Полово предавани болести, ХИВ и СПИН”. Във връзка с получени заявки за групова работа с младежи от учебни заведения на територията на община Лясковец , на екипа на КЦ бе проведено и обучение на тема: „ Характеристики на груповата работа и работа с група” . Проведени обучителни стажове на персонала: едnodневен стаж в Център за социална рехабилитация и интеграция - гр. Севлиево; едnodневен стаж в ДОВДЛРГ “ Пеню и Мария Велкови”- Велико Търново; едnodневен стаж в Защитено жилище – Велико Търново;

4. Работа по случаи. За периода екипът е работил по 14 случая с общо 23 деца, на възраст 2 до 18 години. Преобладаващата част от случаите са с направление от ОЗД. Основните направления на работа са:

- превенция на изоставянето;
 - превенция на отпадането от училище;
 - повишаване на родителските умения;
 - подобряване на общуването между родители и деца; изграждане на доверие;
 - превенция на девиантното поведение;
- Най-често екипът идентифицира следните проблеми:*
- агресивното поведение;
 - конфликтите и неспособността за открито и доверително общуване в семейството;
 - бягствата от дома и липсата на всякаква мотивация за продължаване на образованието /риск от отпадане от училище/;
 - вътреличностни проблеми и страхове; неадекватна самооценка;
 - противообществени прояви;
 - депресивни състояния с всички произтичащи от тях последици;

Акцентите в оказване на психологическа и социална подкрепа по случаите могат да бъдат обобщени, както следва:

1. Идентифициране и осъзнаване на съответен проблем в когнитивната, афективната или поведенческа сфера на личността. Търсене на алтернативи. Съдействие и подкрепа в стремежа към позитивна промяна.
2. Обучителна работа за придобиване на умения за личностен растеж, придобиване на качества на характера за психосоциално добруване.
3. Индивидуално консултиране. Оказване на подкрепа в труден за личността период и развиване на умение за личностна рефлексия при криза.
4. Ориентиране в ролята и функциите на различните институции, работещи в сферата на социалните дейности.
5. Посредничество при осъществяване на контакт с институциите на местно ниво.

По случаите са проведени общо 80 социални и психологически консултации. Във възрастов план проведените консултации са както следва:

По всеки случай се работи в екип. Засега всички случаи са от град Лясковец. Работата се извършва както на място в Консултативния център, така и на терен – в дома на семейството / с цел изграждане на практически умения в родителите /.

През цели период в качеството си на доставчик на услугите, МСС продължи да оказва методична помощ, консултиране и супервизия на специалистите от КЦ. Това включваше обстойно запознаване със случая, преглед на документацията, насоки за поддържане на досиетата, решаване на организационни проблеми.

5. Изпълнение на Комуникационната стратегия. Във връзка с повишаване информираността от една страна на специалистите в областта на закрила на детето, от друга и на жителите на общината за презентиране дейността на новата социална услуга стартира **Комуникационната стратегия**. Бе разработен план за работа по месеци. За м. август в местния печат - в-к "Борба ", излезе публикация със заглавие " Социален център в Лясковец учи родители ". По Общинско Кабелно Радио - Лясковец ежедневно бе излъчван в ефир рекламен спод, презентиращ социалната услуга. Бе изработена и специална рекламна брошура. От м. август 2006г Консултативният център има своето място и в сайта – www.csri-bg.org, като по този начин се разширяват възможностите за достъп до потенциални потребители на услугата. През месец септември бе проведено интервю по Общинско Кабелно Радио – Лясковец с координатора на програмата Силвия Боянова. **„Полезно партньорство”**- информация по ТВ „ Раховец „ на 28 ноември 2006г. за проведената партньорска среща в Общината в гр. Г. Оряховица, съвместно с представители на Дирекция " Контрол по правата на детето", ДСП, гр. Г. Оряховица, отдел "Социална закрила", гр. Лясковец , екипа на КЦ . На тази среща бяха обсъдени основни проблеми при работата, взаимодействието между институциите, предоставянето на различни социални услуги и капацитета им. Въвеждащата рекламна кампания още от самото начало се прие изключително добре от обществеността, и по- точно от евентуални бъдещи ползватели на услугите на Консултативния Център.

* * *

4. “Изграждане на Кризисен център за деца, жертви на трафик“- с. Балван, община В.Търново

Във връзка с работата си по случаи на непридружени малолетни в мрежата на международна социална служба, МСС – България идентифицира липсата на адекватни услуги за подкрепа на такива деца, след завръщането им в България. Те или се реинтегрират без необходимата подготовка в семействата си, което създава риск от повторно попадане в трафик, или се настаняват в специализирани институции, които не са в състояние да предоставят подходящи грижи и подкрепа. За да съдейства за попълването на тази празнота в услугите за деца, разработи горепосочения проект.

ЦЕЛТА на проекта е чрез изграждане на Кризисен център за деца, жертви на трафик, да се създадат условия за предоставяне на комплекс от услуги с оглед преодоляване на травмата и успешна реинтеграция в биологичното семейство и в общността.

БЕНЕФИЦИЕНТИ на услугата са деца, които като непридружени малолетни са върнати в България, както и деца, жертви на вътрешен трафик. Непреки ползватели на услугата са техните семейства, както и професионалисти от системата за закрила на детето и други институции, работещи директно с деца.

ФИНАНСИРАНЕ: Проектът е финансиран от Фонд “Социално подпомагане” и е на стойност 64 862 лева.

Проектът бе изпълнен в с. Балван, община В. Търново за периода 1 август – 31 декември 2006 г. .

За реализиране целите на проекта бяха извършени следните дейности:

Изграждане на партньорска мрежа на местно и централно ниво за постигане на основната цел чрез включването в нея на представители на държавните институции, работещи с деца и семейства;

Подготовка на материалната база:

Центърът се изгради в сграда, общинска собственост, като един етаж от нея беше преустроен, ремонтирани оборудван по такъв начин, че да предоставя възможност Центърът е разположен на III-ия етаж на сграда, общинска собственост, в центъра на с. Балван, с обща площ - 250 кв.м. За целите на услугата, етажът е ремонтиран и обзаведен така, че да се осигурят следните помещения със съответното обзавеждане и оборудване

- 5 спални за по 2 деца,;
- 2 бани с тоалетна – съответно за момичета и момчета;
- разливочна с трапезария;
- дневна
- стая за занимания- за самостоятелна работа или образователна подготовка;
- стая за персонала с три работни места;
- кабинет за консултации и срещи с родители;
- изолатор – стая с баня и тоалетна – в съответствие с изискванията на РИОКОЗ

За целите на реинтеграцията и придобиване на социални умения, децата ползват различни специализирани кабинети, които съществуват в сградата: компютърен, шивашки, по рисуване, фризьорство.

Набиране, подбор и обучение на персонала:

Персоналът се състои от 9 човека- 7 души – специализиран и 2 – помощен. Специализираният персонал се състои от социални работници – 5, психолог- 1, мед. сестра – 1, като един от социалните работници е с ръководни функции. Той носи отговорност за управлението на центъра, качеството на предоставяните услуги, правилното изразходване на финансовите средства и поддържането на непрекъснат контакт с координатора на проекта за решаване на възникнали трудности в хода на работата. Помощният персонал се състои от хигиенист и огняр, който изпълнява и задачи по поддръжка на базата.

Разработване и апробиране на методология за работа и на документация:

Методологията е съобразена с международните документи в областта на правата на детето, както и на стандартите за качество на социалните услуги за деца. Капацитетът на КЦ е 10 деца на възраст от 6 до 18 години. Насочването към услугата става на базата на действащия Координационен механизъм на рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина. Продължителността на престоя е от 3 месеца до 6 месеца, като е възможно е продължаване на престоя по изключение, в зависимост от индивидуалните потребности и нивото на подготовка на семейството за реинтеграция. В края на престоя, ако реинтеграцията не е възможна, детето се насочва за настаняване в извънсемейна среда.

Предоставяне на услугата:

След приемането на детето се прави оценка на потребностите и се разработва план за предоставяне на услугата.

1. Осигуряване на сигурна и безопасна среда за живот

В центъра се осъществява 24 часова грижа по график, като през деня освен социален работник с децата работят педагог и психолог.

Организацията на ежедневието в КЦ създава условия за живот, максимално близки до семейната среда. Девойките участват в приготвянето на закуската, в сервирането на храната и почистването на помещенията.

Има изграден ритъм на живот, който съдейства за създаване на чувство за сигурност. Изработен е дневен режим, отговарящ на възрастовите особености на децата, който дава възможност както за групови занимания, така и за индивидуална работа. Разработен е Правилник за вътрешния ред, с който децата се запознават при постъпването, като им се дава възможност да изразяват мнение и да обсъждат някои от правилата.

2. Обучение в жизнени и социални умения

Правилата за живот са съобразени с възрастовите и индивидуалните различия на децата. Принципът на работа е самостоятелност при справяне с ежедневните задачи, като при невъзможност или възникване на проблем децата търсят съдействие от социалния работник. Той организира и насочва дейностите, като работи за осмисляне на свободното им време чрез сформирани групи по интереси, работа за придобиване на различни практически и социални умения, групови занимания с образователна цел.

3. Емоционална и здравна рехабилитация и осигуряване на психологична подкрепа за преодоляване на травмата

За всички настанени в Центъра е направен избор на личен лекар. Той осъществява профилактични прегледи и издава направления за прегледи от лекари – специалисти. Всички девойки са прегледани и от лекар – специалист в гр. В. Търново, който е назначил необходимата терапия.

Работата за оказване на психологическа подкрепа се осъществява от психолога, като се използва както индивидуално консултиране, така и групова работа.

Индивидуално психологическо консултиране: В първите дни след настаняването работата е насочена към адаптация на девојките и даване на чувство на сигурност.

Впоследствие в съответствие с насоките, дадени от ОЗД, както и с установените потребности се работи в следните направления:

- Работа с амбивалентните чувства
- Работа върху идентичност и принадлежност
- Работа за справяне с агресията
- Работа с травмата от психическото или физическо насилие
- Друга насока е целеполагането /бъдещи планове, изграждане на адекватни стратегии за справяне в различни житейски ситуации/.

Групова работа- Провежда се в една обща група един път седмично. Чрез тренингова работа се цели изграждане на социални умения и навици, проследява се груповата динамика и взаимодействието между участниците, задават се конкретни житейски ситуации, в които всеки един от тях на базата на собствения си ресурс и наблюдавайки другите, може да експериментира и намери най-подходящия модел за справяне. Използват се елементи от арттерапевтични и театрални техники - чрез средствата на изобразителното изкуство и театъра се създава възможност за успешно представяне и вграждане на отделния индивид в групата.

4. Подготовка за връщане в училище или продължаване на образованието под друга форма в съответствие със Закона за народната просвета.

Педагогът оценява потребностите от обучение на всяко новопостъпило дете.

Две от децата посещават масовото училище в с. Балван. Осигурени са им необходимите учебници и пособия. Педагогът им оказва индивидуална подкрепа в подготовката на учебния материал.

За две от момичетата, които са над 16 години, с помощта на РИО и директорът на училището в с. Балван се търсят възможности за други форми на обучение.

С останалите деца, които според действащата нормативна база в сферата на образованието не могат да бъдат включени в училищно обучение, педагогът работи индивидуално и групово по специално разработена програма. Работата е в посока ограмотвяване, овладяване на основните математически действия, провокиране на интерес към литературата и към овладяване на знания.

5. Социална работа, насочена към реинтеграция

При постъпването на детето директорът на КЦ осъществява връзка с отдела, който го настанява, с цел получаване на наличната предварителна информация, необходима за изготвянето на адекватен план за предоставяне на грижата. Проблемът е, че често наличната информация е непълна или пристига със закъснение. Екипът на КЦ изготвя оценка на потребностите на базата на наблюдения и директна работа с детето. Изготвя се План за предоставяне на услугата, съобразен с насоките от плана за действие на детето и с идентифицираните потребности, който се приема на екипна среща. В процеса на приемане на планове участва активно ОЗД – В. Търново. Личното досие на всяко дете се води от ключовия социален работник.

В изпълнение на индивидуалния план ключовият социален работник провежда индивидуални разговори и консултиране с детето. Срещите са планирани или по заявка на детето и най-често са насочени към споделяне на емоции и чувства, свързани както с живота на детето в групата, така и с личната история и отношенията в семейството. Работата е насочена към трансформиране на опита от преживяното в умения за водене на самостоятелен живот – да разпознава доброто и злото, да търси мястото си в обществото, да създава приятелства, да гради трайни и стабилни взаимоотношения. Консултирането най-често е насочено към семейната ситуация на детето и към създаване на умения за независим живот. Най-честата заявка от страна на детето е за начина за установяване на контакти със родителите. Търси се активно информация от отделите, водещи случаите, и в зависимост от заложените в плана за реинтеграция на детето дейности се осъществяват телефонни контактни или директни срещи между детето и неговото семейство в КЦ. В резултат от съвместната работа на екипа на КЦ и ОЗД едно от децата вече е реинтегрирано в семейна среда.

МСС – България в ролята си на доставчик на услугата работи активно за установяването на практика, гарантираща предоставяне на качествена услуга.

Тъй като услугата се предоставя за първи път в страната, няма разработени процедури за обмен на информация и не са точно определени конкретните ангажименти на всички участници според действащия Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина. Това наложи да се работи активно за установяване на ефективни партньорски взаимоотношения с отделите за закрила на детето и с всички други институции, имащи отношение към работата с деца – жертви на трафик. В резултат на проведените срещи с РДСП, ДСП и ОЗД – гр. В. Търново, както и на многократни разговори с настаняващите отдели вече е установена работеща процедура при настаняването на децата и изработването на план за предоставяне на услугата.

В община В. Търново се проведе среща, в която участваха всички партньори на местно ниво: МСС – България като доставчик на услугата, община В.Търново, ДСП, РДСП, ОЗД, представители на МВР и РИО. Обсъдени бяха възникналите въпроси в съвместната работа и се направи опит да бъде конкретизирани ангажиментите на всеки един от партньорите според Координационния механизъм.

През целия период на изпълнение на проекта МСС – България оказваше регулярно консултации, методическо ръководство и супервизия на екипа на КЦ както по отношение на предоставяните услуги, така и на воденето на документацията и работата по отделни случаи. Осигурена е и двукратно външна супервизия /групова и индивидуална/, която е осъществена от професионалист с опит в работата с жертви на трафик от фондация „Анимус” .

* * *

5.“Превенция на трафика на хора чрез визуализация на модули за жизнени умения” – март – декември 2006 г. с водеща организация КЕЪР Интернешънъл-България. МСС-България бе партньор в консорциума съвместно с Агитпроп ООД и Българско Фотографско Сдружение, Британски съвет

ЦЕЛИ НА ПРОЕКТ: Повишаване на нивото на информираност и на разбиране на темата “Трафик на хора” като цяло; Информирание за причините за трафика на хора, предоставяне на визуални превантивни модули, свързани с жизнени умения и информация за предлагани услуги и институции, работещи в сферата на борбата с трафика на хора; Подпомагане на хората, преживели трафик да подобрят своите жизнени умения с цел по-успешна реинтеграция в обществото.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ: Рискови групи – потенциални жертви на трафик, Жертви на трафик, Широката общественост, Професионалисти, Потенциални клиенти на жертви на трафик

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ И ПРОДУКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА: Пет кратки филма, представящи проблема трафик на хора през концепцията за жизнени умения и човешки права; Работни текстови материали, които да представляват модули за жизнени умения и човешки права; те са предназначени основно за професионалисти работещи с жертви на трафик, рискови групи включващи ученици, деца от домове и т.н.; Доклад с препоръки и оценка по отношение пилотирането на материалите; Превенционен модел/ пакет, обхващащ визуалните и текстови материали.

ЗАДАЧИ НА МСС-БЪЛГАРИЯ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА:

1. МСС подпомага разработването на концепциите за петте филма чрез предоставяне на 5-6 описани случая на трафик на деца (с цел сексуална експлоатация, джебчийство и други видове трудова експлоатация), като акцентът при описанието им е поставен върху концепцията за жизнени умения и човешки права.
2. Посредничество при осигуряване на достъп на екипа до младежите в Защитените жилища и ДОВДЛРГ от пилотните общини по проект КЛИП, като потенциални жертви на трафик, както и до децата, жертви на трафик, настанени в Кризисния център в с. Балван.
3. Пилотиране и разпространение на аудио-визуалните модули за жизнени умения на готовия материал

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ДЕЙНОСТИТЕ НА МСС-БЪЛГАРИЯ:

МСС подкрепи разработването на концепцията за филмчетата и осигури достъп на снимачния екип и екипа по проекта до ползвателите на услугите, които в този момент организацията управляваше.

Бяха разработени 5 филмчета, придружени от пакет обучителни материали.

МСС пилотира изработените продукти, като използва метода на фокус групите и интерактивно обучение. Целите на обучението по темата: „Трафик на хора” бяха:

- Повишаване нивото на информираност и на разбиране на темата “Трафик на хора” като цяло;
- Информирание за причините за трафика на хора, представяне на визуални превантивни модули, свързани с жизнени умения и информация за предлагани услуги и институции, работещи в сферата на борбата с трафика на хора;
- Подпомагане на хората, преживели трафик да подобрят своите жизнени умения с цел по-успешна реинтеграция в обществото;

Чрез фокус групите бяха тествани обучителните модули и изработените късометражни филмчета. Проведени са 5 групи, обхващащи 55 души:

- 11 младежи на възраст 11-17 години, настанени в ДОВДЛРГ ”Пеню и Мария Велкови” гр.В. Търново;
- 9 девойки на възраст 10 – 17 години, настанени в Кризисен център за деца с. Балван;
- 22 младежи (2 групи по 11 човека) на възраст 15–18 години от средно училище в гр. Търговище;
- 13 възпитатели, психолози и социални работници на възраст 28 – 45 години от ДОВДЛРГ- В.Търново, ЦСРИ и ОЗД.

Обобщена оценка на участниците във фокус групите по отношение на:

1. Обучителните материали:

Обучителните материали са високо оценени от всички участници. Те се възприемат много добре от всички участници- младежи, девойки и професионалисти. Анализът на работата показва, че за да се проведе ефективно обучение трябва да се направи предварителна подготовка по темата, да има ясна визия за целите на обучението и да се комбинират различни обучителни методи.

2. Късометражните филми:

Мненията на участниците за филмовия материал са доста противоречиви. Като основен проблем, свързан с въздействието и възприемането на филмите е посочена липсата на участие във филмите на реална жертва на трафик. Прекалено внимание е отделено на битовите истории с героите, а сериозният проблем с трафика на хора, като че ли е останал на заден план. Въпреки това, младежите и девойките намират много общи черти между себе си и героите от филмчетата и правят извода, че никой не е застрахован от трафик на хора, което е база за работа по превенция.

* * *

6. „Изграждане на партньорска мрежа за социално включване - 2005/107-880. Европейска Комисия: Програма за партньорска мрежа –Компонент – Гражданско общество – България и Румъния”- ноември 2006 – ноември 2007

Основни цели: Да се повиши капацитетът на организации на гражданското общество (ОГО) и в България и Румъния, които вече активно работят в сферата на грижата да деца с оглед насърчаване и подобряване на социалното включване и отношението към деца в неравностойно положение, чрез по-добро познаване на потребностите им, добрите практики на ЕС. Тази цел ще бъде постигната чрез постоянното участие на НПО в съществуващите ОГО мрежи в ЕС и чрез по-добро разбиране на ролята на гражданските организации в обществения живот, както и в разработването и представянето на социалните политики.

Участници и асоциирани партньори:

От страни на ЕС:

Италия:

GVC- Доброволческа гражданска група – **водеща организация**; ISCOS - Синдикален Институт за сътрудничество; EducAid - Образователна помощ; IAL - Емилия Романя;

Дания:

TED - Обучение, образование и развитие, Дания;

Асоциирани партньори:

Италия:

Район Емилия Романя, Провинция Болоня; Провинция Ферара, Община Ферара, Община Мирандола, Университета на Болоня – Услуги за студенти в неравностойно положение, Обществено подпомагане Мирандола,

Румъния:

Община Гюргево, Общински съвет – Гюргево – Дирекция „ Социално подпомагане” и „Закрила на детето”; Община Сигето;

България:

Държавна Агенция за Закрила на детето.

ОСНОВНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ: 6 български и румънски партньорски ОГО-та, а именно: . МСС-България; Дете и пространство, България, Сдружение „Чико”, Румъния; Ром пентру ром, Румъния; Санта Мария, Румъния; Куадрифолио, Румъния;

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ: Повишаване капацитетът на българските и румънските ОГО чрез предварителен анализ на потребностите, събиране на добри практики и на местната политика на социалното включване на уязвими деца в различен национален и местен контекст, обучение и др.

Роля на МСС - БЪЛГАРИЯ: МСС е ръководител на Проекта в България за 2рата фаза от него II-III.2007г. Фондацията е отговорна за организацията на международен семинар и координирането на мрежата на национално ниво в България. Като партньор, организацията ще насочва целите на Проекта и дейностите му към съответните участници на местно ниво, за да може да създаде формални/неформални местни мрежи за сътрудничество.

II. РАБОТА В МРЕЖАТА НА МЕЖДУНАРОДНИ СОЦИАЛНИ СЛУЖБИ В КАЧЕСТВОТО Й НА КОРЕСПОНДЕНТ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА ТРАНСГРАНИЧНИ СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И НАЙ-ВЕЧЕ ДЕЦА, КОИТО ПОРАДИ РАЗЛИЧНИ ПРИЧИНИ СЕ НАМИРАТ ВЪВ ВТОРА СТРАНА.

През 2006 г. МСС – България продължи своята доброволна дейност като кореспондент в мрежата на международна социална служба. Общият брой на случаите, по които фондацията е работила за периода е **61**. В сравнение с 2005 г. се установява увеличаване на случаите с над 65%, като за първа година от създаването на организацията броят на случаите по сигнал от българските институции (39) е двукратно по-голям в сравнение с тези, получени по сигнал в мрежата (22) - табл.1:

Таблица 1

Страни и институции, от които МСС-България е получила заявка / молба за съдействие.

Държава, която е поискала съдействие	Институция	Брой случаи
България	ДАЗД	32
	Съд	5
	Частни лица	2
		39
Италия	Мрежата на МСС	10
Германия	Мрежата на МСС	3
Украйна	Мрежата на МСС	1
Чехия	Мрежата на МСС	1
Швейцария	Мрежата на МСС	2
Великобритания	Мрежата на МСС	1
Гърция	Мрежата на МСС	2
Австралия	Мрежата на МСС	1
Словакия	Мрежата на МСС	1
	Общ брой случаи	61

Проблемите и причините, предизвикали намесата на организацията, са посочени на таблица 2:

Таблица 2

Проблеми свързани с деца и техните семейства в съответствие с класификатора на МСС.

Категория	Проблем	Брой случаи
Миграция		11
	Непридружени и/или трафикирани малолетни	8
	Националност	2

	Репатриране	1
Родителски права		10
	Попечителство	6
	Посещения	3
	Развод	1
Закрила на детето		22
	Благосъстояние на детето	11
	Насилие над дете	8
	Неглижиране на дете	2
	Настаняване при близки и роднини	1
Осиновяване		13
	Проучване на кандидатите за осиновители по местоживееене.	10
	Проследяване на осиновяването	2
	Разрешение за осиновяване	1
Трасиране и събиране на семейства		4
	Търсене на произход	2
	Възстановяване на контакт	2
Документация		1
	Общ брой случаи	61

По 19 случая (31%) работата продължава от предходни години. Новите случаи са общо **42**. МСС - България е търсила сътрудничество от мрежата на МСС в **16** страни за решаване на случаите, за които е получила сигнали от България. Най-много са молбите за сътрудничество с Италия, Испания, Германия, Франция, Швейцария. Сигналите от България се получават чрез Държавната агенция за закрила на детето, Дирекциите “Социално подпомагане” в общините, районните съдилища и частни лица.

Броят на затворените случаи през 2006 г. е 12, като 60% от тях са отворени през 2005г.

III. УЧАСТИЕ В КОНФЕРЕНЦИИ, МЕЖДУВЕДОМСТВЕНИ РАБОТНИ ГРУПИ И РАЗЛИЧНИ ФОРУМИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ И РАЗВИВАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ ЗА ДЕЦА В СТРАНАТА.

На 12.04.06 г. в х-л "Рила", София, МСС-България съвместно с УНИЦЕФ, КЕЪР България и МОН, организира и ръководи **Работна среща за обсъждане на добрите практики и програми в областта на развиване на жизненоважни и социални умения у децата и младежите, настанени в ДОВДЛРГ като мярка за закрила.** В срещата участваха както представители на държавните институции, ангажирани с проблемите на децата от специализираните институции - МОН, ДАЗД, АСП, така и представители на 12 организации с идеална цел с опит в сферата на развиване на жизненоважни и социални умения у деца и младежи, настанени в ДОВДЛРГ. На срещата бе представен доклада от изследване на нуждите на децата от ДОВДЛРГ, проведено от КЕЪР България в рамките на „Подготвителен проект във връзка с образование, основано на подхода “Умения за живот” за деца, настанени в ДОВДЛРГ в България на МОН и УНИЦЕФ, както и добри практики на НПО в тази сфера. Бе разгледан и обсъден Стратегически план за въвеждане на обучение по жизненоважни и социални умения за деца от ДОВДЛРГ, разработен в рамките на проекта.

През м.юни 2006 г. бяха проведени няколко консултации между **представители на държавните институции и НПО, работещи с деца, жертви на трафик,** за обсъждане на необходимостта от разкриване на специфична социална услуга за настаняване на децата, жертви на трафик, както и на координацията и работата на ОЗД по този проблем. МСС-България бе поканена да участва в тези срещи в качеството си на кореспондент в мрежата на международна социална служба и посредник при връщането на деца, български граждани от втора страна. На една от първите срещи присъства и г-н Н.Чайпек, ръководител на Кризисния център във Виена, който даде някои основни насоки за работата на бъдещите центрове и предостави австрийските стандарти за качество на услугата. МСС подкрепи финансово съвместно с ДАЗД превода и предоставянето на материал на заинтересованите страни.

Организацията участва и в работата на междуведомствената група, ръководена от АСП, за изработване на Правилник за организацията и дейността на Кризисните центрове заедно с представители на АСП, ДАЗД и МВР.

На базата на придобития опит на МСС в ролята ѝ на доставчик на услугата Кризисен център за деца в с. Балван и идентифицираните проблеми, организацията инициира свикването на 6 ноември 2006 г. на работна среща по проблеми на функционирането на централите и особено координацията на дейностите на различните институции на местно ниво. Срещата бе организирана и ръководена от АСП. Представителите на МСС-България, вкл. ръководителят на КЦ в Балван предложиха на ДАЗД да бъде свикана междуведомствената група, изработила Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина, с цел преразглеждането му и актуализирането му.

Представители на организацията взеха участие в **международния конгрес на ФИЦЕ, който се проведе на 6-8 септември 2006 г. в Сараево, Босна под надслов „Да**

изградим позитивно бъдеще, независимо от тежкото минало". На конгреса бяха обсъждани редица въпроси, свързани с правата на децата, резиланс при децата, травмата и нейния ефект върху развитието на децата. Бяха организирани няколко тематични ателиета. МСС-България участва в ателието: „Развитие на умения за живот. Социална и професионална интеграция”, където представи концепцията и резултатите от изпълнението на проект КЛИП, както и филма по проекта. Участниците в ателието от съседните балкански страни проявиха голям интерес към концепцията и реализирането ѝ и се обединиха около извода, че подобен тип услуги за младежите, на които предстои да напуснат или вече са напуснали специализираните институции за деца, са необходими във всички страни.

МСС-България представи проект CLIP – концепция и резултати от изпълнението на проекта на **Конференцията по проблемите на благосъстоянието на децата в България: Деинституционализация**, която се проведе на 30 и 31.10.2006 в х-л Кемпински-Зографски, София. Конференцията бе организирана съвместно от МТСП и УНИЦЕФ. На Конференцията бяха обсъждани редица проблеми, свързани с изпълнението на Плана за намаляване броя на децата в специализирани институции в България – 2003-2005 г. , резултатите от проведените от междуведомствени комисии оценки на специализираните институции за деца, както и развитието на алтернативни услуги за деца и семейства. Бяха представени добри практики на НПО в тази сфера.

IV. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ, ФИНАНСИРАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА.

През 2006 г. в организацията работят 9 човека със следните професионални компетентности- лекар, обществено здраве, 2 психолози, 2 социални работника, 1 строителен инженер, 1 асистент проекти, 1 счетоводител и 1 специалист човешки ресурси. От 1 октомври 2006 г. МСС-България отвори офис и в София. Във връзка с това бе направена реорганизация на екипа и трима човека се преместиха на работа към офиса в София.

В качеството си на доставчик на социални услуги за деца и семейства през 2006 г. МСС-България е работодател на 39 души професионален екип към социални услуги, както е представено по-долу:

- Търговище- Комплекс за социални услуги за деца и семейства – 28 души;
- Лясковец - Център за социални услуги за деца и семейства – 2 души;
- С. Балван, В. Търново – Кризисен център за деца – 9 души.

През 2006 г. организацията е получила по различни проекти **финансиране в размер на 324 771 EUR**, както е посочено по-долу:

- 34% - 110 662 EUR (Швейцарска агенция за развитие и сътрудничество (проект CLIP)
- 31% - 99 749 EUR (Българско съфинансиране на проекта вна МТСП- Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България за Предоставяне на услуги в Комплекса за социални услуги за деца и семейства в Търговище)
- 19% - 63 840 EUR (фондация ОАК – проект CLIP 2)
- 6,4% - 20 936 EUR (община Търговище чрез държавно делегиран бюджет за управление на Комплекса за социални услуги за деца и семейства в Търговище)
- 3,9% - 12 641 EUR (Фонд „Социално подпомагане” на МТСП за разработване и изпълнение на проект за изграждане на Кризисен център за деца в с. Балван, В. Търново)
- 2,2% - 7083 EUR (община Търново и Counterpart САЩ, за управление на Защитени жилища за младежи, напуснали домовете за деца във В.Търново)
- 1,5% - 5000 EUR (EU чрез фондация GVC Италия в качеството й на водеща организация на проект NETINK)
- Около 1% - 1950 EUR (община Лясковец и Counterpart, САЩ за развитие и управление на Център за социални услуги за деца и семейства)
- 0,5% - 1450 EUR (от CARE Int.-България в качеството си на подизпълнител на проект за превенция на трафика– разработване на концепция за късометражни филми по темата и пилотиране на учебните материали)